

sokola takrat v lovu za hrano obiskujeta Vipavsko dolino, ki je znana po velikem številu pomladanskih selečih se ptičev. Peter Grošelj, Godovič 124, 5280 Idrija

KOZICA *Gallinago gallinago*
COMMON SNIPE - 3 on 30th January 1998
at a wetland along Pleterje monastery at Kostanjevica

Ob obisku Kostanjevice lepega zimskega dne 30. januarja 1997 so se spremljevalci odpravili ogledovat notranjščino nekdanje opatije in razstavo slik v galeriji, sam pa sem ostal zunaj obzidja. Ko smo se čez dobro uro spet dobili, smo bili vsi prevzeti od videnega.

Z ogledovanjem lesenih skulptur Forme vive se tokrat nisem preveč zamujal, bolj sem pogledoval na živi les. Najprej sem hotel kreniti proti obsežnemu zaobljenemu bregu, prislonjenemu ob Gorjance, kjer se je ob hišah temnilo staro sadno drevje, potem pa sem se raje pridružil vodnatemu potoku. Iz premišljevanja o detlih me je zdramila ptica, ki se je bliskovito dvignila z obrežnega travnika in se spustila streljaj naprej med grmovje. Zdaj so se moje misli usmerile k obvodnim pticam, na to spremembo razpoloženja pa je vplivalo že srečanje z vodomcem *Alcedo atthis* in dvema sivima čapljama *Ardea cinerea*. Se vedno sem pri sebi tehtal, ali je bila ona ptica kak martinec ali kozica, ko sta z brega ob trpkem stoku šinili kar dve kozici, ki sem jima nato uspešno sledil z daljnogledom.

Ti kozici sta me prestavili v realnost in zdaj sem opazil, česar ob prvem obisku pred leti nisem. Opatija je morala biti svojčas postavljena v obširno močvirnato uleknino, katere mokra narava še danes ni povsem pokorjena. O tem pričajo temno zelene preproge ločka, s šašem porasli bregovi potoka in vodna okenca v bližnjem logu. Sveže urezani melioracijski jarki razkrivajo globoko, rdečo, šotasto zemljo, prepredeno s šaševim koreninjem. Tako se mi zdi prav mogoče, da bi kozice tu tudi gnezdile. Za preverjanje tega pa ne bo ostalo kaj dosti časa, če sploh že ni prepozno. Kakšna prihodnost je namenjena scensko lepi okolici današnjega hrama

kulture, mi ni znano: bo pritisnila koruza prav do obzidja ali pa se bodo po osušenem polju namnožile nove skulpture? V obeh primerih bo kulturna dediščina onečaščena. Martin Košir

REČNI GALEB *Larus ridibundus*
BLACK-HEADED GULL - The origin of this gull carrying plastic ring marked CC 18 when observed at Lake Bled elucidated with the aid of the Internet: as a young it was ringed at nest on 7th July 1997 at Lappi, Finland

14. decembra 1997 sem na lesenem pomolu Blejskega jezera fotografiral rečnega galeba *Larus ridibundus*, ki je imel na levi nogi črn plastičen obroček z belim napisom CC 18. Na desni nogi je imel običajen aluminijast obroček. Stevilke in napisa na njem nisem mogel prebrati niti na povečavi posnetka.

V Prirodoslovnem muzeju Slovenije, kjer obstoja katalog različnih vrst ptičev, ki jih po Evropi označujejo z barvnimi obročki, na seznamu nisem našel obročka s takšno kombinacijo. Pri iskanju dodatnih informacij nama je na pomoč priskočila kolegica Jana Kus, ki je predlagala, da bi informa-

Rečni galeb *L. ridibundus* 14. decembra na Blejskem jezeru s črnim plastičnim obročkom CC 18 na levi nogi. (T. Mihelič)

cijo o obročkanju poiskala prek interneta. Ze naslednji dan je prišel odgovor iz Finske, v katerem so nas obvestili, da je bil ta rečni galeb obročkan kod mladič v gnezdu 7. julija 1997 v kraju Tornio (Lappi, Finska, 65°55'N/24°31'E). Na aluminijastem obročku pa naj bi bil napis: HELSINKI ST 186718. Računalnik v muzeju je nato na osnovi koordinat izračunal, da je razdalja med krajem obročkanja in mestom opazovanja merila kar 2.259 km! Naslednje dni tega galeba ni bilo več na Blejskem jezeru in prav mogoče je, da ga bodo opazovali na prezimovanju ali preletu še kje drugje po Evropi, preden se bo vrnil na Finsko. *Dare Šere, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20, 1000 Ljubljana, Tomaž Mihelič, Gradnikova 63, 4240 Radovljica*

SREDNJI DETEL *Dendrocopos medius*
MIDDLE SPOTTED WOODPECKER - Male
 on 29th Jannuary 1998 near Pleterje
 monastery

Zadnji teden januarja 1998 sem z družbo napravil nekaj lepih izletov v kraje pod Gorjanci. Vedno je bilo kaj zanimivega tudi s področja, ki mu je namenjeno to glasilo. Naslednje vrstice pripovedujejo o dogodku, ki se je pripetil 29.1.1998 v bližini znamenitega nasada hrušk za obzidjem kartuzije Pleterje.

Ko nas je med vožnjo proti Cerkljam preletel silno velik ptič, so bili sopotniki v avtomobilu zelo presenečeni, saj so prvič videli laboda grbca *Cygnus olor* v zraku. Kar med vožnjo smo našli dve gnezdi bele štoklje in opazovali labode, liske *Fulica atra* in male ponirke *Tachybaptus ruficollis*. Po ogledu gotske cerkvice smo se odpravili še na gozdarsko učno pot, ki obkroži samostan in drži v zadnjem delu prek griča z vinogradi.

Tu nas je najprej presenetila gostoljubnost domačinov, ki so delali v vinogradu, potem ko smo se odžejali, pa smo pomagali reševati traktor, ki je zdrsnil v bregu. Prav ob tem opravilu je mimo priletel neki detel. Ker je pri nas kar šest vrst detlov, sem si v zadnjih nekaj letih še vsakega detla, ki mi je prišel na pot, kar se da natančno ogledal. Z dvema izjemoma

sem vedno določil velikega detla, največkrat pa ta sploh ni čakal, da bi ga preučil. Kdor ima enake navade, bo vedel, da je to naporno početje. Zdaj pa je sedel na bližnjo jablano prijazen detel, kot je prijazno vse okoli kartuzije, in lepo obmiroval; segel sem po daljnogled, ogledal sem si lepo, kardinalasto rdečo, svila-sto čepico, progaste boke, izprano blede rdeče podrepje in še je bilo dovolj časa, da smo ob tem z združenimi močmi potisnili traktor na pravo mesto.

Na nadaljnji poti sklozi vionograde sem opazoval še manjšo skupino vinskih drozgov *Turdus iliacus*, nekaj posamičnih brinovk *T. pilaris* in enega rumenega strnada *Emberiza citrinella*. *Martin Košir*

DOMAČI VRABEC *Passer domesticus*
HOUSE SPARROW - Colony of 20 nests in
 1995 on a cedar tree at petrol station near
 Koper

Igor Brajnik me je opozoril na zanimivo kolonijo vrabcev, ki so leta 1995 gnezdili na treh cedrah na bencinski črpalki Istra Benza ob ankaranskem križišču. Kolonijo vrabcev z nad 20 gnezdi je posnel tudi z video kamero. Ker iz posnetkov ni bilo videti, za katere vrabce gre, sem si kolonijo sredi poletja tudi sam ogledal. Kot je bilo mogoče videti, so bili gnezdilci domači vrabci, čeprav je imela kolonija vse znake, ki so značilni za travniške vrabce. Samci so vneto snubili samice s čivkanjem ter potresanjem s perutmi, občasno so odletavali na bližnje njive, prinašali gradivo za gnezda ter jih vneto dograjevali.

V nekaterih gnezdih pa so se že oglašali mladiči. Sama lega in vse druge razmere so dopuščale možnost, da bi se v kolonijo naselili tudi travniški vrabci, ki radi gnezdiijo po visokem drevju v rodovitnih toplih dolinah, večkrat pa tudi v bližini vode, za kar so imeli na tej lokaciji vse možnosti.

Žal je bila leta 1995 posekana cedra, na kateri je gnezdilo največje število vrabcev, v naslednjih letih pa še dve. Manjše število vrabcev se je zato odločilo splesti gnezda kar v neposredni bližini v krošnjah japonske kaline, ki pa jim očitno